

A kongresszus eszik. Almát eszik. Hatalmas, egészséges, ízletes és csábosan piros almát. Lakitelki almát – ladaszámra. És ahogyan fogynak az alma, úgy oldódik a korábbi komorság, vált át vidámságra, élelelődesre, jókedvre.

Ez az alma – csodaalma.

Fogalmazhatunk pontosabban. Írhatnánk például azt, hogy történelmi alma. A találó jelző igazán fontos – jelzőkben oly gazdag mindennapjainkban.

Mert a lakitelki alma valóban történelmi. Nem egyszerűen története, hanem évtizedes történelme van. Akkor, még a kezdetek kezdetén ugyancsak a lakitelki alma íze, zamata simította el a ráncokat. Még Illyés Gyula ráncait is. Ugyancsak lakitelki alma íze, zamata, a benne halmozott alföldi napfény tette tisztábbá a homlokokat, oldotta már-már kedélyt a gondot. Az a föld, amelyik ilyen gyümölcsöt termő almafákat nevel, az emberből is polgárt érlel előbb-utóbb, aki nemcsak

Magyar Fórum 1989. február 12.

LAKITELKI ALMA

lapulva suttogja panasztát, hanem kiáltni is kész az igazáért.

A polgár igaza, persze, sokféle lehet. Érdekek és értékek mentén egyaránt szerveződhet. Az érdekek akár el is vakíthat, az érték meg gyakran buvikk meg szerényen. Az érdekek ordíthat, (hang)erővel pótolva az érteket. Az érték csak érvelni tud. Az érdekek gyakran talál hordót a szónoklatokra, az érték sosem vállalkozik hordósónoklatokra.

A lakitelki almás MDF-történelem egyik legvonzóbb vonása éppen az értékek körüli kristályosodás volt. Talán (bizonyára?) maradt is. Nehéz megítélni. A "volt"-nak már van távlata. A jelennek, az éppencsak-tegnapnak

még nem lehet. De az érték mellett már felülről fejt az érdekek is – például a II. Országos Tanácskozás nem egy felszólalása, folyosói vitája. Mindez, persze, természetesen is. Az érdekek immánens irányítói az emberi cselekedeteknek, s bármelyik párt – bármelyik egyén – a hatalomhoz közeledve elbódulhat annak szagától. Ritka olyan példája van a megrendítő tisztességnek, mint Biró Zoltán felszólalása volt. Nemcsak tartalma, hanem megválasztott időponja miatt is. Egy kisebbségben maradt elvet akkor vállalni, amikor döntéseket már nem manipulálhat. Igaz, sosem derülhet ki többé, hogy merre fordul az országos gyűlés menete, ha az MDF volt megbízott elnöke nem vasárnap délután, hanem pénteken – valamikor a lakitelki

alma izelgetése táján – mondja el politikai végrendeletként is értelmezhető vélemény. A figyelmeztetést az értékek őrzésére, akár érdekek ellenében is.

Így volt jó? Nem így volt jó?

Az országos gyűlés döntött, s miként a: elnök, Antall József is megfogalmazta: a hirozat kötelez, az MDF-politika további lépése a döntésekhez igazodnak. Vagyis e más országos gyűléssel az MDF-történelem igen jelentős szakasza lezárult, s talán még jelentősebb szakasza kezdődött el. MDF immár nem pusztán léteért küzd, hanem hatalomért, melyet eszközül kíván felhasználni a nép, a nemzet boldogulásában gondolkozó.

A döntés megvan tehát. A történelem nítél – évtizedek múlva. A küldöttek pedig zonyára a bíróságnak megrendítő tisztességű megőrzik magukban, nemcsak a lakitelki a zamatát.

Rózsa And